

eller til det ene køn, idet natarbejde er skadeligt eller dog uheldigt for alle omend i forskellig grad.

Lovforslaget indeholder derfor et generelt forbud mod natarbejde. Reglen går nærmere ud på, at den daglige hvileperiode skal indbefatte tiden fra kl. 22 til kl. 6 — for brødfabrikkers, brød- og kagebageriers samt konditoriers værksteders vedkommende dog tiden fra kl. 20 til kl. 3 — således at den bliver en virkelig nattehvile.

For personer under 18 år skal hvileperioden normalt indbefatte tiden fra kl. 18 til kl. 6, jfr. § 45.

Der må imidlertid være en vis adgang til at gøre afvigelser fra natarbejdsforbudet, idet natarbejde ikke helt kan undgås.

Med hensyn til det natarbejde, som må være tilladt, sondres imellem natarbejde, der er tilladt umiddelbart ifølge loven, og natarbejde, som kan udføres, når speciel dispensation foreligger.

Den første gruppe omfatter arbejde, som går ud på at tilfredsstille særlige samfundsbehov, og som i større eller mindre omfang må foregå døgnet rundt, arbejde, der er nødvendigt af hensyn til bevarelsen af værdier, samt forberedende og supplerende arbejder. Den anden gruppe omfatter „force majeure“ og i øvrigt tilfælde, hvor natarbejde, som ikke kan henføres under første gruppe, nødvendigvis må udføres. Den første gruppe omhandles i § 32 i forbindelse med hovedreglen, medens den anden gruppe er omhandlet i § 33.

Med hensyn til de enkelte undtagelser vedrørende første gruppe bemærkes følgende:

1—2) Det vil ikke uden for store ulemper for almenheden og for det internationale samkvem være muligt at begrænse arbejdet til tiden mellem kl. 6 og kl. 22 inden for post-, telegraf- og telefonvæsen, fyrvæsen samt transportvirksomhed — herunder arbejdet ved lastning og losning i påtrængende tilfælde, og oplagring af varer som led i en nødvendig transport samt de for transportmidlers vedligeholdelse nødvendige uopsættelige arbejder som reparationsarbejder i automobilværksteder, pasning af benzintanke m. v. Man har derfor undtaget disse arter af virksomhed fra det almindelige forbud mod natarbejde.

3) I henhold til bestemmelsen i § 26 b i fabrikløven af 1913 er der meddelt vandgas- og elektricitetsværker helligdagsdispensation for sådanne arbejder, som er nødvendige for at holde driften vedlige. Ud fra tilsvarende betragtninger som foran nævnt — nemlig hensyn til almenheden — bør de

pågældende virksomheder undtages fra forbudet mod natarbejde, for så vidt angår de til driftens vedligeholdelse nødvendige arbejder.

Det foreslås dernæst, at lignende virksomheder, der tjener et alment formål, undtages fra forbudet, for så vidt angår de til driftens vedligeholdelse nødvendige arbejder. Som sådanne virksomheder kan anføres forbrændingsanstalter, nødtørftsanstalter m. v. I sådanne tilfælde kan den i § 33, stk. 1, omhandlede tilladelse ikke anses for tilstrækkelig, idet det må anses for nødvendigt at opretholde driften, selv om uforudsete begivenheder ikke har forstyrret denne. På den anden side er det efter den heromhandlede undtagelsesbestemmelse ikke tilstrækkeligt, at der blot foreligger almene hensyn, ligesom det ikke er tilstrækkeligt, at det af hensyn til f. eks. presserende bro-, gade- eller vejarbejder er ønskeligt, at der foregår et vist natarbejde, idet det kun er de til driftens vedligeholdelse nødvendige arbejder, der undtages. I andre tilfælde må der i givet fald meddeles fornøden dispensation i henhold til forslagens § 33, stk. 2.

4) Hoteller og restauranter samt forlystelsesetablissementer foreslås undtaget fra forbudet mod natarbejde, dels af hensyn til de rejsendes tarv, dels af hensyn til, at forlystelseslivet ellers ville blive stærkt hæmmet.

5) Da det må anses for at være af vigtighed for almenheden, at dagbladene med deres nyhedsstof og mange meddelelser, der er af stor betydning for det daglige liv, kan udkomme tidligt om morgenen, foreslås det, at arbejde med fremstilling og distribuering af dagblade undtages fra forbudet mod natarbejde; undtagelsen gælder ikke blot den rent tekniske fremstilling, men også det redaktionelle arbejde.

6) Efter den gældende bagerilov af 9. juni 1920 § 6 må arbejde i brødfabrikker, brød- og kagebagerier samt konditorier ikke finde sted i tiden fra kl. 8 eftermiddag til kl. 4 formiddag, dog med undtagelse af brødfabrikker, der arbejder kontinuerlig med 3 holds drift, for så vidt angår fabrikation af rugbrød, selvstændige næringsdrivendes arbejde i egen virksomhed samt rengørings- og reparationsarbejde. Ved lovens § 8 er der videre givet adgang til indtil 20 gange i hvert kalenderår at opnå midlertidig afvigelse fra bestemmelsen om forbud mod natarbejde, for så vidt stedlige forhold, såsom fester, folkemøder o. lign. kræver det.

De under punkt 6 nævnte undtagelser er en nærmere udformning af de hidtidige